

ЛИСТ ЗАЈЕДНИЧКОГ ВЕЋА ОПШТИНА - ВУКОВАР

ИЗВОР

ISSN 1847-4454
9 771847 445002

24. јун 2026.
ГОДИНА XX

БРОЈ: 400

ВИДОВДАНСКО САБРАЊЕ У БОБОТИ

ИНТЕРВЈУ: ПРЕДСТАВНИК
ОРГАНИЗАЦИЈЕ СРБИ ЗА СРБЕ
ПРЕДРАГ МАРИНКОВИЋ

ОСНОВНА ШКОЛА ТРПИЊА У
ДОМУ КУЛТУРЕ ПРОСЛАВИЛА
250 ГОДИНА ПОСТОЈАЊА

РЕПОРТАЖА: ПЛАВНО - СЕЛО
КОЈЕ ЧУВА СВОЈЕ КОРЕНЕ

ТРИДЕСЕТ ПЕТ ГОДИНА НАКОН ЗЛОЧИНА

ПРАВОМОЋНА ОСУДА ЗА ЗЛОЧИНЕ НАД ОСЈЕЧКИМ СРБИМА

фото: Горан Межек – Сгорix

Након 35 година од почињених злочина, а онда и 17 година од изрицања прве пресуде Високо кривични суд потврдио је пресуду Жупанијског суда у Загребу према којој је **Бранимир Главаш** осуђен на седам година затвора ради почињених ратних злочина над осјечким Србима током 1991. године. Истом пресудом су његови суоптуженици осуђени на безусловне затворске казне. Тако је некадашњи командир вода специјалне јединице за диверзантско-извиђачке намене Оперативне зоне Осијек, **Гордана Гетош Магдић**, осуђена на четири године затвора док су припадници тог вода **Дино Контић** и **Здравко Драгић**, осуђени на по три године затвора.

Цела правосудна прича око Главаша започела је 2005. године када је Главаш позван на информативни разговор везано за ратне злочине почињене над Србима у Осијеку. Током 2009. године Главаш и остали осуђени су на вишегодишње казне затвора да би 2015. године Уставни суд 2015. године укинуо правосудну пресуду те је суђење поново започело 2017. године, а онда још једном из почетка и у октобру 2021. године. Осуђујућа пресуда Жупанијског суда у Загребу, коју је потврдио Високо кривични суд, донесена је 27. октобра 2023. године. Од те 2005. године па до јуна 2026. године, када је коначно и потврђена пресуда над Главашом и осталима, сведочили смо разним правним

маневрима, штрајку глађу, притварању, бегу у Босну и Херцеговину, потрази и сведочењу тајних сведока, уплитању политике.

„ГАРАЖА” И „СЕЛОТЕЈП”

Ова пресуда Главашу позната је и под називом „Селотејп” и „Гаража” и односи се на злочине према осјечким Србима. Медији су током протеклих година доносили текстове у којима се наводе имена и презимена осјечких Срба који су противправно затварани, а онда и брутално премлаћивани у гаражи. Тукли су их свим и свачим, а у више наврата се истиче како су при томе користили и палице. Неке од њих су терали и да пију киселину из акумулатора. Из гараже су их одводили до обале реке Драве где су им уста лепили селотејпом и онда пуцали у њих. Стоји како се пресуда односи на седам брутално убијених осјечких Срба. Према наводима Високог кривичног суда оптуженици као командири и припадници војних јединица учествовали су у противправним поступањима према цивилима, углавном српске националности. Суд је утврдио да су ратни злочини били усмерени на застрашивање, одмазду и противправну репресију над цивилним становништвом. Наводи се и како је Главаш као заповедно одговорна особа имао сазнања о незаконитим поступањима подређених припадника јединица, укључујући

незаконита лишавања слободе, злостављања и убиства цивила те да није предузео мере да то спречи. Осим пропуста у надзору и спречавању злочина, суд му ставља на терет и издавање команди које су, према пресуди, довеле до тешких кривичних дела над цивилима. У односу на остале оптуженике, суд је утврдио да су непосредно учествовали у почињењу кривичних дела, укључујући физичка злостављања, мучења и убиства цивила, као и у против законитом лишавању слободе. Посебно је истакнуто да су поједине жртве биле брутално злостављане, укључујући премлаћивања оружјем и палицама, као и мучење присиљавањем на конзумацију киселине, након чега су усмрћене. У образложењу се даље наводи постојање организоване и тајне групе унутар јединице која је сустванно отела више цивила из њихових домова, затварала их и потом одводила на обалу реке Драве где су ликвидирани ватреним оружјем, а њихова тела су бацана у реку. У једном случају жртва је преживела стрељање и пад у Драву након чега је поновно била мета покушаја ликвидације.

- Сматрамо да су правилно утврђене и правилно цењене све олакотне и отеготне околности за сваког оптуженика појединачно - рекла је Ивана Билушић која је портпарол Високог кривичног суда.

Након потврђене пресуде од стране Високог кривичног суда Бранимир Главаш, за којег се каже како је у ратно време био командант живота и смрти у Осијеку, рекао је како је овај случај потврдио да је тај суд потпуно непотребан хрватском правосудју те да служи како би благосиљао незаконите и против уставне пресуде жупанијских судова.

- Правна битка се наставља. Следећи корак је Врховни суд, односно изванредно преиспитивање правосудне пресуде Високог кривичног суда. Након тога следи Уставни суд, а потом Стразбур, па у овом поступку имамо још три степенице - рекао је Главаш.

ХОЋЕ ЛИ ГЛАВАШУ ПОНОВО БИТИ ОДУЗЕТА ОДЛИКОВАЊА?

Резултат потврде Високог кривичног суда је да чим прими пресуду судца извршења треба

позвати Главаша на рочиште код себе како би му уручио решење о упућивању у затвор. У решењу је наведен и датум до кад се Главаш мора јавити у затвор. Међутим како је Главаш до сада „одлежао“ укупно пет година, два месеца и 27 дана тако да се тек треба видети колико ће Главаш још бити у затвору и хоће ли уопште ићи у затвор. Исто тако занимљиво ће бити видети хоће ли председник Хрватске **Зоран Милановић** осуђеном Главашу одузети одликовања из рата. Познато је како је **Иво Јосиповић**, бивши председник Хрватске, Главашу 2010. године одузео одликовања након што је била изречена правоћна пресуда. Када је 2015. године Уставни суд укинуо правоћну и неправомоћну пресуду, то је значило да је Бранимир Главаш правно у том тренутку неосуђивана особа те је 2019. године затражио поврат одликовања. **Колинда Грабар Китаровић** две године није одговарала на тај захтев да би Зоран Милановић одлучио 2021. године да му врати одликовања. Сада кад је Главаш правоћно осуђен за ратне злочине остаје да се види како ће се поставити Милановић.

- Прошло је 35 година од страшног убиства двоје људи које су Главашеви потчињени затворили и мучили у гаражи у дворишту Главашевог седишта у Осијеку и убиства више људи који су доведени, са селотејпом преко уста, на обалу Драве, где им је пуцано у главу и бачени су у реку. Код процеса који траје 20 година тешко се може говорити о правди за жртве и чланове њихових породица. Но на правду се позивао председник Зоран Милановић кад је у мају 2021. вратио Главашу генералски чин и одликовања. Позивао се тада на одлуку Уставног суда из 2015. године, коју је, иначе, оспоравао Врховни суд, да се због формалних разлога, спорења од којег датума вреди Женевска конвенција за Хрватску, пресуда Главашу и осталима поништи и процес врати на почетак. С обзиром на то да је тај нови почетак, после 11 година, добио овакав завршетак, а председник је поново Зоран Милановић, јасно је што најмање може учинити за Хрватску као правну државу - рекао је председник Антифашистичке лиге РХ **Зоран Пусић**.

Занимљива је и реакција бившег заступника

Хрватског сабора и теолога **Марка Вучетића** који је познат по својим коментарима.

- Бранимир Главаш је осуђен за одузимање живота, а јавност чека да му председник РХ одузме чин. Председник је председник свих грађана, живих и убијених, он нема изборни легитимитет да буде председник убицама и ратним злочинцима. Занимљива је логика којом се каже да се без Бранимира Главаша Осијек не би одбранио. Наравно да би се одбранио, али да њега није било, сада би Осијек имао више становника - били би живи сви они за чију је смрт он одговоран - написао је Вучетић на свом Фејсбук профилу.

У исто време на друштвеним мрежама води се прави „рат“ коментарима у којима се истиче да је Бранимир Главаш херој, а не злочинац. Своје незадовољство одлуком Високог кривичног суда исказао је и председник Домовинског покрета и бивши градоначелник Вуковара **Иван Пенава**, који је рекао да нико од Хрвата не може бити осуђен за ратни злочин све док сви Срби који се сумњиче за ратне злочине не буду осуђени.

ИЗВОР

ПРАТИТЕ СРПСКЕ МЕДИЈЕ НА ИСТОКУ ХРВАТСКЕ

срби **.HR**
INFORMATIVNI PORTAL

YouTube
@tvprodukcijaZVO

УПОЗОРИВШИ НА НЕДОСТАТКЕ ЗАКОНА О ВАТРОГАСТВУ, ЗАСТУПНИЦА КЛУБА СДСС-а АЊА ШИМПРАГА, НЕДАВНО СЕ ТОКОМ СЛОБОДНОГ САБОРСКОГ ГОВОРА ИЗЈАСНИЛА И О НОВОМ ЗАКОНУ О СУЗБИЈАЊУ НЕПРИЈАВЉЕНОГА РАДА

КЛУБ СДСС-а У БОРБИ ЗА ПРАВА РАДНИКА: „ЈАСНЕ СТРАТЕГИЈЕ, ПРАВЕДАН И ФУНКЦИОНАЛАН СИСТЕМ ЗА СВЕ”

Заступајући ставове Клуба СДСС-а у Хрватском сабору, **Ања Шимпрага** је поздравила нови Закон о сузбијању непријављенога рада, истакавши да заштита радника, посебно оних који су у најрањивијем положају, мора да буде једно од темељних начела сваког праведног друштва. У расправи је нагласила како рад на црно представља озбиљно кршење радничких права јер запосленима ускраћује пензионо и здравствено осигурање, право на боловање, породилни допуст, те заштиту у случају повреде на раду. Поздравила је решења која доносе бољу заштиту радника, међу којима је и увођење претпоставке рада до пуног радног времена за особе које су код другог послодавца пријављене на непуну радно време. Тиме се, како је поручила, уклања правна празнина која је до сада омогућавала злоупотребу и остављала раднике без пуних права из радног односа. Шимпрага је позитивно оценила и строже санкције за послодавце који више пута крше прописе о пријављивању радника, као и измене везане уз вођење евиденције послодавца код којих је утврђен непријављени рад.

Позивајући се на податке Државног инспектората, навела је да је од ступања Закона на снагу до краја 2025. године откривено 1.953 непријављена радника, међу којима је било 911 држављана трећих земаља. Истовремено је упозорила да недостају подаци о томе колико је тих радника након инспекцијске контроле

заиста пријављено на пензионо осигурање и у којој су мери остварили своја права. Говорећи о недостацима овог закона, посебно је истакла проблем недовољног броја инспектора рада. Према подацима изнесеним током расправе, почетком априла ове године у Државном инспекторату било је запослено 96 инспектора рада, што је тек 64 одсто предвиђених радних места. Оценила је да без јачања кадровских капацитета ни најбољи законски оквир неће моћи дати резултате на терену.

- У овом предлогу закона пише да за његово провођење „није потребно осигурати додатна средства у државном прорачуну”. Ко ће онда надzirати ако недостаје 76 инспектора? Стање на терену неће се побољшати само усавршавањем законског текста. Радници који раде на црно, посебно они који не говоре хрватски, који не знају своја права, који су далеко од дома - њима треба инспектор који ће доћи, који зна шта тражи и који има овлаштење да реагује. То не решава овај закон. И то је пропуст који овом предлогу умањује потенцијал. Хрватска обртничка комора упозорила је да фиксни износи санкција једнако погађају микро-обрт и велики ланац. И овде треба да буде јасно: обртник најчешће није послодавац који седи у канцеларији, него узима алат у руке, обавља посао и сам себи уплаћује допринос. Једнако вреди за власника једноставног друштва ј.д.о.о. који је једини запосленик свог друштва. Фиксна казна која за велику фирму представља трошак пословања, за обртника може значити брисање с тржишта. Начело сразмерности није само правни појам - то је питање праведности - поручила је Шимпрага.

Говорећи о последицама непријављеног рада, нагласила је да он не штети само радницима него и јавним финансијама јер држава остаје без порезних прихода и доприноса за здравствени и пензиони систем. Закључила је како предложене измене представљају корак напред у сузбијању рада на црно и заштити радничких права те потврдила да

ће Клуб заступника СДСС-а подржати закон, уз очекивање да будући извештаји покажу конкретне резултате за раднике, а не само податке о наплаћеним казнама.

ВАТРОГАСТВО КАО ЈЕДАН ОД БИТНИХ СТУБОВА БЕЗБЕДНОСТИ ДРЖАВЕ

Поводом обележавања 150 година организованог ватрогасства у Хрватској, Шимпрага се осврнула на стање ватрогасства, нагласивши како су ватрогасци важан део очувања безбедности државе јер често први долазе на место несрећа, пожара, поплава и других кризних ситуација, посебно у руралним и саобраћајно изолованим крајевима. У свом говору упозорила је да, упркос чињеници да је нови Закон о ватрогасству донесен још 2020. године, ватрогасна мрежа Републике Хрватске као кључни документ за организацију, распоред и финансирање ватрогасних снага, још увек није усвојена.

- Без ватрогасне мреже немамо једнак систем безбедности за све грађане Хрватске. Немамо јасне критеријуме где недостаје професионалних ватрогасаца, где треба додатно улагати у добровољна друштва, где недостаје опреме и возила, ни како дугорочно планирати развој система. Не можемо сваке године изнова чекати сезону пожара, дивити се њиховој надљудској снази и заборавити све с првим капима кише - истакла је заступница СДСС-а.

Упозоривши на све веће изазове које доносе климатске промене, попут учесталијих пожара, олујних невремена и поплава, оценила је да ватрогасци данас имају знатно ширу улогу од самог гашења пожара. Иако је похвалила значајна улагања државе у возила, опрему и изградњу ватрогасних домова, закључила је како ће посао бити довршен тек доношењем ватрогасне мреже која би обезбедила организован, функционалан и праведан систем за све ватрогасце и грађане.

Мирјана ЦВЕТКОВИЋ

ОСНОВНА ШКОЛА ТРПИЊА СВЕЧАНОМ ЗАВРШНОМ ПРИРЕДБОМ 12. ЈУНА У ДОМУ КУЛТУРЕ ПРОСЛАВИЛА 250 ГОДИНА НЕПРЕКИДНОГ РАДА И ПОСТОЈАЊА

ЧУВАР ОБРАЗОВАЊА КРОЗ ДВА И ПО ВЕКА

Основана 1776. године, школа у Трпињи пролазила је кроз многе изазове, режиме и системе које су током ратова наметале различите војске и државе, али оно што је остало до данас то је непоколебљива снага заједништва мештана, цркве и учитеља. Кроз два и по века та снага је остала вредност и темељ на којем се школа развијала и напредовала. Школу је покренуо свештеник Илија који је одлучивши да научи децу литургијском појању, морао претходно да их описмени. Тако је крајем 18. века, када су се стварали темељи савремене Америке, Трпиња имала преко стотину писмених становника.

- Након свештеника, кроз школу су прошли бројни учитељи и ђаци. Кроз историјат школе који имамо записан у Споменици, овде се одшколовало преко 6 000 ђака, а било их је много који су у школу повремено долазили. Требало би неколико месеци да се исприча цела историја. Оно што је важно рећи је да је школа некада имала пуно више ђака. Тај број се кретао између 200-300 међутим увек се квалитетно радило, било да је 300 или 80 ученика. Такође је важно рећи да се никада није прекидало са радом. Пролазиле су разне војске, дешавале су се разне историјске трагедије и епидемије, али школа је била и остала са својим народом - подсетила је директорка ОШ Трпиња **Весна Вујић**.

Под разним именима, режимима и руководством, рад ове установе такође је обележен хуманитарним радом и доброчинством. За време два светска рата, Трпињци су помогли и прихватили на хиљаде избеглица. Говорећи о нераскидивој вези школе, цркве и мештана, Вујићева је нагласила да вредности које су се од почетка неговале као темељ заједнице, са

поносом се и данас представљају.

- То је оно што показује душу и срце овога села и народа, ових ђака и њихових родитеља. Оно што смо ми одувек неговали у нашој школи су традиција, идентитет и вера у наше младе и у будућност. Публици смо припремили играчке, песме и приче којима ћемо се присетити на нашу часну и поштenu историју и како се некада живело у Трпињи. Биће говора

и о школској споменици као и о великом јубилеју када смо обележили 200.-ту годишњицу Матице српске јер је Јосиф Миловук, који је један од оснивача Матице био наш ђак - поручила је директорка.

Иако ова школа данас броји само 82 ученика, чини се да никада као ове године није била успешнија када су у питању признања и награде њених ученика. Прослава јубилеја обogaћена је пехаром за освојено друго место на државном кадетском првенству у школском шаху. Такође, школа има државног првака на такмичењу из српског језика, **Лену Маширевић**. За допринос заједници, школа је награђена повељом Заједничког већа општина Вуковар, које је тим поводом ученицима организовало путовање у источну Србију.

И ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

Пензионисана наставница историје и географије **Милица Живановић**, која је пуне 43 године провела у настави са децом у Трпињи изразила је огромно задовољство што има прилику да своје бивше ученике данас гледа као остварене личности.

- Срећна сам што сам део ове школе и што могу то да поделим са мојим бившим ученицима и колегама. Срећна сам што су бројне генерације које сам извела из школе данас високо образовани људи. Када сам ја радила није било е-дневника и компјутера, али родитељи и моји ученици су ме увек ценили и поштовали као и ја њих. Ја зато без Трпиње никада нисам могла. Када сам 1974. године почела да радим, од тада сам водила

споменицу школе и то је нешто на шта сам посебно поносна - поручила је наставница Живановић.

Сви ученици који одлазе у средњу школу, основну ће увек памтити по ђачким дружењима у школској клупи и несташлукима у школском дворишту, а неки од њих памтиће је и по оствареним значајним успесима ван школских активности. Ове године, ОШ Трпиња испратила је две ученице које су поред одличног школског успеха у великој мери школи допринеле својом креативношћу и спортским успехом. Осим што се са освојеним првим местом истакла на бројним литерарним конкурсима **Милица Јелић** је ученица која се прославила и као овогодишњи ђак генерације.

- До сада сам написала око десетак песама, а на свечаној приредби публика ће чути моју песму Добротвор. Мени је најдража моја прва песма са којом сам освојила прво место на једном литерарном конкурс у Борову, Кад ми у сан сврати. Школу ћу памтити по друштву, а наши заједнички тренуци ће ми највише недостајати - рекла је Милица.

Велико узбуђење због одласка у средњу школу, али и носталгично расположење због напуштања старе клупе, показала је и **Ангелина Цветковић** која се током основношколског образовања истакла, не само као одлична ученица, него и успешна гимнастичарка и још успешнија шахисткиња.

- Имам малу трему пре наступа на овако важној школској свечаности. Драго ми је да ми је указано поверење и част да водим програм у којем обележавамо јубилеј и да сам на тај начин део свега овога. Школу ћу памтити по свим преживљеним искуствима са другарима и наставницима. Пуно је ту лепих успомена. Поносна сам на себе јер сам основну школу завршила са 5,0 а драго ми је и што је моја шаховска екипа забележена у споменици школе јер смо донеле пехар из Пореча где смо оствариле пласман државних вицешампионки у школском шаху - изјавила је Ангелина.

Судећи према историји коју је градила током 250 година, ОШ Трпиња упркос све мањем броју ученика, остаће и даље место где се чува знање и идентитет, вера и традиција, васпитање и култура предака. **Миријана ЦВЕТКОВИЋ**

УЛАГАЊЕ У БОЉЕ УСЛОВЕ ЗА ЖИВОТ МЕШТАНА ПУТЕМ ЗАЈЕДНИЧКЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ СНВ-а И ОПШТИНЕ ПОДГОРАЧ

УСКОРО НОВИ СПОРТСКИ ТЕРЕН У БУДИМЦИМА

и завршне радове, у приближно истом износу, уз план даљег развоја комплекса у наредном периоду. Треба истаћи да је начелник Гашић од почетка свог мандата показао велику наклоност и преданост решавању текућих проблема наше заједнице у овој општини о чему сведочи и сусрет њега и Крковић са председником СДСС-а **Милорадом Пуповцем** приликом потписивања овог уговора у Загребу - истиче Хорват и додаје да се очекује да радови, на спортском терену, буду реализовани током 2027. године.

- Овим пројектом показали смо да као политичка странка пратимо стварне потребе наше заједнице,

У Загребу су 15. јуна свечано потписани и уручени уговори за капиталне инвестиције које проводи Српско народно веће. Међу овогодишњим пројектима, по први пут, нашла се и инвестиција намењена селу Будимци у општини Подгорач, у Осјечко-барањској жупанији.

О значају овог пројекта, као и о путу који је довео до његове реализације, разговарали смо са замеником жупанице Осјечко-барањске жупаније и председником жупанијске организације Самосталне демократске српске странке **Владимиром Хорватом**.

- Након преузимања мандата у мају 2025. године, приликом посете Будимцима разговарао сам са представницом Већа српске националне мањине **Наташом Крковић** о потребама овог села. Она ме је упознала са чињеницом да се најмлађи чланови наше заједнице, због недостатка одговарајуће инфраструктуре, окупљају на несигурним и непримерним местима. Потом ми је показала запуштени спортски терен који се налази у непосредној близини парохијског дома, у самом центру села. Тада се родила идеја о изградњи мањег спортског комплекса који би био намењен како деци и младима, тако и старијим мештанима, за спортске активности, дружења и одржавање различитих локалних манифестација - прича Хорват који наводи

да је та идеја представљена руководству Општине Подгорач, а начелник **Влатко Гашић** препознао је њен значај и понудио пуну подршку Општине у реализацији пројекта.

- Резултат те сарадње је уговор између Српског народног већа и Општине Подгорач о заједничком финансирању инвестиције. Српско народно веће обезбедило је 37.000 евра за извођење грубих радова, док ће Општина финансирати израду пројектне документације, спровођење јавне набавке

а посебно најмлађих, у свим деловима Осјечко-барањске жупаније, уз снажну подршку наших институција. Једнако тако, у времену политичких антагонизама по националној основи, показали смо и да можемо пронаћи квалитетне партнере у локалним самоуправама и бити фактор развоја на корист свих грађана - закључио је заменик жупанице Осјечко-барањске жупаније Владимир Хорват.

ИЗВОР

ИНТЕРВЈУ СА ПРЕДСТАВНИКОМ ХУМАНИТАРНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ СРБИ ЗА СРБЕ ПРЕДРАГОМ МАРИНКОВИЋЕМ

Кокотовић

МАРИНКОВИЋ: „НАЈВЕЋИ МОТИВ НАМ ЈЕ СРЕЋА И ДОБРОБИТ ДЕЦЕ”

Ко је, када, како и зашто дошао на идеју да оснује хуманитарну организацију Срби за Србе?

Група национално свесних људи, углавном из расејања, окупила се крајем 2005. године на тада веома популарном форуму „Сербианкафе”. Кроз комуникацију и међусобно упознавање дошли су до идеје да се са речи и бескрајних расправа пређе на конкретна дела. Са жељом да се на конкретан и транспарентан начин помогне српским породицама у матици и широм бивших југословенских република, основана је хуманитарна организација Срби за Србе као порука и позив људи из дијаспоре на помоћ и саборност. Тада је у јавности и актуелизован проблем „беле куге” који је деловао отрежњујуће на нас, стога је као један од стубова даљег рада организације утврђено да ће главна циљана група за помоћ бити породице са петоро и више деце.

Која је основна мисија организације?

Како је и званично дефинисана, основна мисија организације је борба за биолошки опстанак српског народа зарад општег напретка и благостања најугроженијих припадника, наравно са примарним фокусом

на најмлађу популацију. А паралелно са тим иду и очување националног идентитета, писма, културе, традиције и Православља као основних чинилаца српског бића, без којих сам биолошки опстанак не би имао превише смисла.

На које сте се све активности и подручја усмерили током хуманитарне иницијативе?

Примарна и најобимнија врста помоћи се односи на стамбено збрињавање и побољшање стамбених услова живота. Свакако је највећи вид помоћи коју пружамо куповина кућа или изградња нових кућа. Затим су доста

заступљена комплетна реновирања домова, проширивања и надоградње и остали грађевински радови који за сврху имају уређење домова вишедетних породица. Увек се трудимо, где год то услови и прилике дозвољавају, да помогнемо људима који се баве одређеним пословима, било да су занатске делатности, или пољопривреда и сточарство, да им се омогући да започну, унапреде или стабилизују ту пословну делатност. На крају је ту увек заступљен и тај најнижи ниво помоћи, али не и најмање обиман, који подразумева куповину различитог грађевинског материјала, намештаја и беле технике за опремање породичних домова. Што се тиче подручја наше делатности, од самих почетака је циљ био да се дође до свих крајева бивше државе, наравно са фокусом на матицу, а где живе припадници нашег народа. У почетку, највећи број акција је спровођен тамо где смо и сами били физички присутни, и где је уосталом највећа концентрација нашег народа, као што је то Република Српска, централна Србија, Косово и Метохија и Црна Гора. Временом како смо расли и развијали се и како се ширила мрежа наших сарадника, проширена је и делатност на подручје Хрватске, Северне Македоније и Федерације БиХ.

Шта вас највише мотивише, а шта вас демотивише у овом послу?

Највећи мотив нам је свакако срећа и добробит деце. Искрен осмех, искрена захвалност коју добијемо, како од деце, тако и од њихових родитеља, несумњиво нас охрабрује. Изузетно смо задовољни када сазнамо да је нека породица стала на своје ноге, да су унапредили своје домаћинство, да су сачували то што је добијено и умножили. Са

Красић

друге стране изузетно демотивишуће делује мањак основне људске културе и захвалности за добијено, када су људи незадовољни добијеним, када очекују још преко тога што им је дато и наравно ако сазнамо да је помоћ злоупотребљена или примера ради ако су реновиране куће поново руиниране и запуштене. Наравно све је то у неку руку очекивано, и позитивни примери и негативни, јер су то људи са свим својим врлинама и манама. Научили смо да се боримо са тим, али и ми понекад одреагујемо људски, не можемо да сузбијемо емоцију, па буде и поноса и разочарења и у нашим редовима.

На који начин прикупљате потребна средства за хуманитарне активности?

Основни начин прикупљања је уплатом преко наших динарских, односно девизних рачуна. Појединци, мање или веће фирме, стари, млади, сви су донатори. Имамо их преко 200.000. Свима њима је потребно држати пажњу, новим акцијама помоћи, организовањем одређених добротворних дешавања. Годишње успевамо да организујемо више стотина добротворних окупљања широм света, на којима се људи такмиче, друже, упознају са нашим радом, и пружају финансијску подршку. Под радним називом „Тројка из блока“ одржава се сијасет догађаја „из блока“. Први добротворни турнир у брзом шутирању тројки, започет је у новобеоградским блоковима пре скоро деценију и по, а који је био претеча свим осталим догађајима. Затим, организовање донаторских вечери, отворени бројеви за слање СМС порука, преваходно за подручје Србије (7763) и Републике Српске (17763). Уз помоћ бројних пријатеља и предузетника,

успостављен је систем постављања донаторских кутија на најразличитија места. Израда и продаја одевних предмета и ситних артикала са националним мотивима. И на крају крајева, нешто што је можда и највидљивије, и што највише покрене људе на донирање, јесу приче о породицама које пласирамо на друштвеним мрежама уз пратеће видео апеле. Све у свему, морамо бити стално активни, нема простора за

успаваност и препуштање случају прикупљања донација, јер смо ослоњени сами на себе.

Са којим се изазовима сусрећете приликом прикупљања средстава?

Највећи изазов је сигурно одржавање поверења. Транспарентност је темељ нашег пословања и то од првих дана постојања организације. Свесни смо да је постојало мноштво злоупотреба хуманитарне помоћи у годинама које су претходиле нашем оснивању, па је од почетка одлучено да свака донација, ма колика год била, као и свака новчана трансакција, мора бити убележена и јавно приказана. То је уосталом нешто што нас издваја од већине других организација и сличних удружења. Огромно време и ресурсе улажемо у транспарентно пословање, јер сматрамо то једним домаћинским чином. Срећни смо јер то поверење расте из године у годину и сматрамо да га нисмо злоупотребили. Ипак, можда раст у погледу донација није на нивоу који је потребан за брзу реализацију свих наших акција и помоћи потребитима, али надамо се да ће се и то променити. Други изазов јесте то што гро наших прикупљених средстава долази од мањих донација, које уплаћује већи број људи. Волели би када би имали и конкретније веће донаторе, на које би могли да се ослонимо и који би нам били темељ, а да се сви остали бројни донатори само надовезују на ту базу. Нажалост потребитих породица које су се пријавиле и чекају

на нашу помоћ има близу 2.500, и којима не можемо тако брзо изаћи у сусрет, управо због ограничених средстава која су нам на располагању.

Ко све може да приступи захтеву за помоћ?

Критеријуми за помоћ су различити и варирају. У зависности од подручја где се налази потенцијална породица за помоћ, зависи и тај први и основни критеријум о броју деце. У почетним годинама деловања критеријум је био постављен на породице са петоро и више деце. Он је касније ревидиран, па имамо нешто лабавије критеријуме за различита подручја. У Хрватској, због самог бројног стања нашег народа, критеријум је спуштен на породице са минимум једним малолетним дететом. Трудимо се и да држимо неки реципроцитет и да не будемо превише присутни у једном делу земље, а да остатак запоставимо, па је и то једна од ствари којом се поносимо у нашем раду - разноврсност крајева у којима смо помагали породице. Наравно када одређујемо и неки финансијски обим помоћи за одређену породицу, узима се у обзир доста тога, као на пример који је укупан број деце у домаћинству, да ли има неких тежих болести или код деце или код родитеља, да ли је самохрани родитељ у питању, да ли су запослени, да ли имају у поседу кућу или имање итд.

Ко вам је највећа подршка у раду и како сте распоређени?

Окосницу организације чине људи који су ту од првих година настанка, прво као волонтери, а затим и као професионално ангажовани

људи. Тренутно имамо запослене у Србији и Републици Српској. Осим запослених, ту је и армија волонтера, који се прикључују и помажу кад год имају прилику и без којих већину добротворних догађаја не би успели да организујемо. Када је реч о подршци са стране, наравно да је Српска православна црква један од главних ослонаца. То се најбоље види на подручју Косова и Метохије и Хрватске, али црквени клир нам је увек на услузи и у другим крајевима, Републици Српској, Црној Гори, Федерацији БиХ. Наравно све се то одвија уз благослове надлежних епископа, тако да смо захвални нашој цркви на подршци и разумевању за све наше акције које спроводимо у дело.

Колико сте људи и породица са подручја источне Хрватске до сада помогли и из којих све крајева Хрватске долазе они којима је помоћ била намењена?

Близу 700.000 евра је утрошено на подручју Епархије осечкопољске и барањске до данас. А број помогнутих породица је око 120 до овог момента. Интезивирање наших акција на овом подручју почиње са хиротонијом Његовог Преосвештенства епископа осечкопољског и барањског г. Херувима, који је велики пријатељ и сарадник наше организације још из времена његовог службовања на подручју Епархије далматинске. Сада је та сарадња подигнута на највиши могући ниво. Отприлике тада и крећу учесталије наше акције помоћи породицама. Морамо да истакнемо да је између остале помоћи, успешно купљено чак 10 кућа на овом подручју за породице са децом, а ове године је у плану да тај број увећамо за још две купљене куће. Када говоримо о активностима на целокупном подручју Хрватске, истакли би да смо били присутни у готово свим крајевима где је наш народ некада чинио већину, а где и дан данас живи. Западна Славонија, Банија, Кордун, Лика, Далмација. Свеукупно смо до сада утрошили близу 1,7 милиона евра за помоћ нашем народу у Хрватској, а помогнута је скоро 700 породица. Да се надовежемо на ове цифре и поменемо свеукупне податке о нашем раду на свим подручјима некадашње државе и истакнемо цифру од готово 3.800 помогнутих породица до сада.

Како бисте описали социјални статус оних Срба у Хрватској са којима сте сарађивали и да ли је у том контексту нешто другачија слика у односу на Србе у осталим крајевима?

Рекло би се да јесте. Има тешких социјалних случајева и ту, али у знатно мањој мери него што је то рецимо случај на свим другим подручјима где радимо. Углавном људи имају нека редовна или редовнија примања и углавном је бар један од родитеља запослен. Дечији додаци су доста већи и редовнији. У западнијим крајевима постоји доста могућности због близине мора, туризма и уопштено броја људи, па је донекле и боља ситуација. Стабилнија. Притом огромна већина породица које смо помогли има на неки начин решено стамбено питање, није толико критично. Наравно увек има потреба да се куће дограде, реновирају, прилагоде додатно за живот деце, али опет у поређењу са ситуацијом у Србији то је знатно боље. Вредни су људи, способни да сами изведу грађевинске радове, да се снађу, што и нама олакшава обезбеђивање помоћи, јер у већини случајева ми обезбедимо само неопходни грађевински материјал, а онда породице уз помоћ пријатеља, родбине или комшија сами доврше шта треба. То је такође једна од разлика и једна врста предности.

Можете ли издвојити неку породицу због које сте посебно поносни и срећни?

Када је реч о подручју Хрватске, постоји једна породица из Далмације, на коју смо изузетно поносни, а коју смо помогли скромно у пар наврата између 2013. и 2016. године. Када би могли да кажемо да је неко прави пример породице онако како ми то замишљамо да треба да буде, онда су то они. Готово из рушевина, када смо их први пут упознали, прешли су пут до сада једне стабилне и рекло би се у сваком погледу, а највише духовно, богате породице какви су дан данас. И не само то, већ су нам дужи низ година и продужена рука у месту где живе, па и они редовно предлажу остале породице за помоћ и

Лазиница

помажу нам у реализацији акција. То је и неки ултимативни циљ који смо сами себи задали, да не кажемо утопијски, да помогнута породица једног дана када смогне снаге и могућности настави да помаже неком другом, и да се тако шири тај ланац добротворности. Да помогнути не забораве да су им тотални незнанци дошли и помогли, променили животе, и да тако и они не забораве да када им се пружи било каква прилика да помогну некоме. Нећемо именовати која је породица у питању, из објективних разлога, али они који прате наш рад на том подручју, знаће о коме је реч.

Каква је ситуација по питању будућих планова усмерених ка Србима у РХ?

Циљ нам је свугде исти - да помогнемо што је могуће већи број и да спискове пријављених породица растеређујемо, јер нажалост колико год ми подизали нашу бројку помогнутих породица током једне године, базе података са пријављенима се умножавају, што продужава доста и време чекања док неко дође на ред. То је нешто са чиме се боримо, и због чега су нам и неопходна знатно већа средства за рад. Морамо да додамо и чињеницу да се сада и вредност помоћи по породици знатно увећава, јер циљ није само да кажемо да смо помогли, већ да суштински нешто променимо у животима те деце и њихових родитеља. Све су ово планови и циљеви и за наш народ у Хрватској, где се такође увећава број породица које су на чекању, па се трудимо прво да свакоме омогућимо неку врсту помоћи.

Мирјана ЦВЕТКОВИЋ

ДВА ХРАМА, ДВА НОВОИЗГРАЂЕНА ПАРОХИЈСКА ДОМА И ЉУДИ КОЈИ НЕ ЗАБОРАВЉАЈУ ЗАВИЧАЈ

ПЛАВНО - СЕЛО КОЈЕ ЧУВА СВОЈЕ КОРЕНЕ

Смештено у пространој долини недалеко од Книна, Плавно је село богате историје, дубоких корена и снажне везе својих мештана са завичајем. Некада је у њему живело више од 2000 становника, док их је данас тек нешто више од 100. Ипак, оно што није нестало јесте љубав Плавањаца према родном крају. Управо захваљујући тој привржености, последњих година Плавно постаје пример како се заједништвом, добровољним радом и упорношћу могу чувати традиција, духовни живот и успомена на место из којег су многи потекли.

Некада је пространо Плавањско поље било испуњено виноградима, обрађеним њивама и вредним домаћинима. Данас је та слика неупоредиво другачија. Број становника из године у годину опада, све је мање и винограда и обрадивих површина, а бројне куће и даље стоје празне, чекајући повратак својих власника макар током летњих месеци. Ипак, за разлику од многих села која су временом остала без људи и без наде, Плавно и даље живи кроз своје Плавањце расуте широм света.

Управо они су последњих година показали колико је снажна веза са завичајем. Окупљени око два удружења - удружења „Спасовдан“ из Београда и Удружења грађана „Месни одбор Плавно“, покренули су бројне активности усмерене на очување села, његове духовне и културне баштине, али и стварање услова да се људи у Плавно враћају што чешће.

ИЗМЕЂУ ПРОШЛОСТИ И САДАШЊОСТИ

Док нас проводи улицама села свог детињства, у којима је током првих топлих јунских дана тешко срести пролазника, **Миодраг Савић**, председник Удружења грађана „Месни одбор Плавно“, води нас до Мокре шпиље, видиковца са којег се пружа поглед на Плавањско поље и планине које га окружују. Са тог места најбоље се види и лепота овог краја, али и промене које су га задесиле током последњих деценија.

- Данас Плавно, у односу на некадашња времена, има много бољу инфраструктуру.

Путеви воде до готово сваког засеока, природа нас је наградила изворима питке воде, ради се на увођењу брзог интернета, а село је редовним линијским превозом повезано са Книном. Међутим, и поред свега тога, из године у годину имамо све мање сталних становника. То је наша највећа брига и изазов са којим се суочавамо. Ипак, радује нас што се људи враћају за празнике и летње месеце, јер то показује да веза са завичајем није прекинута - каже Савић.

И заиста, током већег дела године у Плавну влада мир који понекад делује готово нестварно. Али када дођу Спасовдан, Ђурђиц или летњи месеци, село се мења. На путевима се поново чује граја, дворишта се отварају, а људи пристижу из Србије, Енглеске, Канаде и многих других земаља у којима данас живе.

ХРАМ СВЕТОГ ГЕОРГИЈА - ВИШЕ ОД ЧЕТИРИ ВЕКА ДУХОВНОСТИ

Мало је места која могу да се похвале тако дугим духовним трајањем као што је Плавно. У самом центру села налази се Храм Светог великомученика Георгија, подигнут давне 1618. године. Више од четири века ова

светиња окупља вернике, чува идентитет народа и сведочи о историји једног краја који је преживео многе ратове, сеобе и страдања. Плавањци врло често с поносом подсећају да је управо уз овај храм везано и име Доситеја Обрадовића. Будући српски просветитељ дошао је у Плавно 1769. године и скоро две године провео као учитељ у селу. У старој Братској кући, која се налази поред храма, подучавао је мештане основама писмености и оставио дубок траг у историји овог места. Захваљујући иницијативи и напорима Милорада С. Кураице, родом из

Миодраг Савић

Плавна, благослову Митрополита далматинског Никодима и финансијској подршци Плавањаца и њихових потомака широм света, овај објект је обновљен и претворен у музеј посвећен Доситеју Обрадовићу. Данас представља једно од најзначајнијих културних места у селу и подсећа на време када су просвета и образовање у Плавну имали посебно место.

НОВИ ЖИВОТ СТАРЕ ШКОЛЕ

Недалеко од храма Светог Георгија налазила се некадашња Основна школа, која је деценијама пропадала. Обрасла коровом и растињем, представљала је симбол времена које је прошло. Међутим, Плавањци су одлучили да то промене. Окупљени око удружења „Спасовдан“ из Београда, уз подршку бројних донатора и добровољаца, покренули су пројекат изградње новог објекта на месту старе школе. За кратко време подигнут је велики објект који ће служити као културни центар, место окупљања и простор доступан свим Плавањцима. У његовој унутрашњости данас се налази спомен-плоча са именима више од 200 Плавањаца и пријатеља села који су својим прилозима, радом и подршком учествовали у изградњи овог здања. Свако име на тој плочи сведочи о једној причи, једном сећању и једној жељи - да Плавно остане живо. На плочи нису исписана само имена донатора. У њој је, симболично, уграђен део живота људи који су, ма где данас живели, пожелели да оставе нешто што ће служити будућим генерацијама, као сведочанство заједништва и љубави према завичају.

ДОМ КОД ХРАМА ЂУРЂИЦ - МЕСТО БУДУЋИХ ОКУПЉАЊА

Други велики подухват реализован је код храма посвећеног Обновљењу храма Св Георгија чија је слава Ђурђиц. Уз овај храм изграђен је нови парохијски дом, познат и као нова Братска кућа. Као и претходни објект, подигнут је искључиво захваљујући добровољним прилозима и раду Плавањаца.

- Све што је до сада изграђено настало је добровољним прилозима и радом наших људи. Ниједан од ових објеката није подигнут само као грађевина. Градили смо их да бисмо имали где да се окупљамо, да се

састајемо са својим рођацима и пријатељима, да чувамо традицију и да наша деца знају одакле потичу. Данас се, из године у годину, све више Плавањаца окупља управо у тим просторима за Спасовдан, Ђурђиц и током лета, када село поново оживи - наводи Савић, председник Удружења грађана „Месни одбор Плавно“.

Иако су главни грађевински радови завршени, предстоји још доста посла. У плану је уређење приступне стазе према гробљу, као и завршни радови унутар објекта.

- Потребно је опремити кухињу, уредити санитарни чвор и привести крају све оно што ће омогућити да објект буде у потпуности функционалан. Сви грађевински радови на објекту завршени су у јако кратком року. Лета 2025. године утемељили смо Братску кућу овде у Зорићима да би смо, исте године, пред празник Ђурђиц завршили конструкцију и кров. Верујем да ћемо тако наставити и да ћемо, у неко скорије време, довршити започето - каже Савић.

Плавањци су овај дом градили са жељом да имају место на којем ће се окупљати за Ђурђиц, Спасовдан и друге велике празнике, место на којем ће деца упознавати завичај својих родитеља и предака, а старији чувати успомене и традицију.

СЕЛО КОЈЕ ОЖИВИ СВАКОГ ЛЕТА

Током лета Плавно добија сасвим другачије лице. У данима када се окупле

Плавањци из свих крајева света, број људи у селу вишеструко се увећа. Поново се чује смех у двориштима, поново се пуне куће које су већи део године празне, а храмови и новоизграђени домови постају центар окупљања. Тада се најбоље види да, иако је број становника мали, дух села није нестао. Свако окупљање носи и нове идеје, нове планове и нове иницијативе. Од обнове инфраструктуре, преко уређења гробља и јавних простора, до очувања културног наслеђа, Плавањци настоје да сваке године учине бар један корак напред.

ЉУБАВ ЈАЧА ОД ВРЕМЕНА И ДАЉИНЕ

Судбина Плавна слична је судбини многих далматинских села. Демографска слика није охрабрујућа, а повратак живота у обиму какав је некада постојао тешко је очекивати.

Ипак, оно што Плавно издваја јесте чињеница да његови људи нису заборавили одакле су потекли. Два новоизграђена парохијска дома, обновљена Доситејева кућа, бројне акције и окупљања сведоче о снази заједништва које није ослабило ни после деценија раздвојености. Зато Плавно данас није само село са нешто више од 100 становника. Оно је место сећања, место окупљања и место коме се Плавањци изнова враћају. Јер, како сами кажу, човек може да живи далеко од завичаја, али завичај никада не може да оде из човека.

Васка РАДУЛОВИЋ

ТРАДИЦИОНАЛНОМ ПЕСМОМ, ИГРОМ, ЛИКОВНИМ, КЊИЖЕВНИМ И СПОРТСКИМ САДРЖАЈИМА У БОБОТИ ЈЕ ЗАВРШЕН 45. ВИДОВДАНСКИ САБОР, ЈЕДНА ОД НАЈДУГОВЕЧНИЈИХ МАНИФЕСТАЦИЈА СРПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ НА ПОДРУЧЈУ ИСТОЧНЕ ХРВАТСКЕ

У ЗАГРЉАЈУ ВИДОВДАНСКЕ ТРАДИЦИЈЕ

Драмска секција СКД Просвјета пододбор Бобота

Бобота је и ове године била домаћин једне од најпрепознатљивијих манифестација српске заједнице на истоку Хрватске. Видовдански сабор окупио је бројне учеснике и госте из Хрватске и региона, настављајући вишедеценијску традицију неговања српске културе, језика, обичаја и народног стваралаштва.

Сабор је и ове године обележен бројним програмским активностима које су одржане током три дана, тачније од 19. до 21. јуна. Смењивали су се књижевни, културно-уметнички, спортски и забавни садржаји, потврђујући значај ове манифестације. Започео је са песничком вечери и промоцијом књиге „Кроз славонску равницу-6”, након чега су се наредног дана, публици представили и млади чланови драмске секције СКД Просвјета пододбора Бобота, ученици ОШ Бобота и Чувари православља и српске културе, док су програмске активности трећег дана, као централни део дешавања биле распоређене од ујутро до увече.

Тематски музичко-сценски наступи, поетске интерпретације бројних локалних

песника аматера, фолклорна извођења разних КУД-ова били су тако део културно-уметничког дела програма на којем су пажњу публике привукле младе песникиње **Милица Богдановић** и **Уна Баждар**. Представивши се по први пут на песничкој вечери, својим су стиховима освојиле симпатије присутних.

- Представила сам се песмама „Срцем

пишем ћирилицу” и „Олтар” које говоре о љубави према нашем писму, традицији и о нашој вери, о оној снази и подршци коју нам Бог поклања. Прелепо искуство је ово, поготово за нас младе јер смо се упознали и са оним озбиљнијим песницима који пишу годинама - рекла је Милица Богдановић, ученица ОШ Сениша Главашевић и чланица СКД Просвјета

Песничко вече

пододбора Борово насеље.

На манифестацији која је годинама препознатљива по великом броју учесника, ове године њих чак 370 представило је свој таленат, знање и умеће. Богат програм ујединио је удружења и институције из Хрватске, земаља региона, али и других европских држава, потврђујући међународни карактер ове манифестације.

На важност одржавања догађаја указао је и заменик жупана Вуковарско-сремске жупаније из редова српске заједнице **Срђан Јеремић** који је Видовдански сабор свечано прогласио отвореним.

- Ово је велики јубилеј и једна заиста хвале вредна манифестација. Захтева пуно уложеног труда и времена и од срца честитам организаторима на томе што дуги низ година доприносе, не само Боботи, него целокупној српској заједници у РХ - поручио је, између осталог, Јеремић.

ЈУБИЛАРНИ 45. ВИДОВДАНСКИ САБОР У БОБОТИ ОКУПИО ОКО 1000 ЉУДИ

Многи су изазови увек присутни када је реч о овако масовној организацији која захтева пуно људи, стрпљења, средстава и на крају неизвесности. Међутим, како организатори поручују, искуство које је стечено годинама уназад злата је вредно. Чланови месног СКД Просвјета и КУД-а

Ликовна колонија

Ђоко Патковић сада су увелико уигран тим када планирају и реализују видовданске активности у Боботи.

- 45 година Видовданског сабора заслужује крунисану прославу, а морам напоменути да и ја лично ове године славим један јубилеј којим прослављам 20 година на челу СКД Просвјета пододбор Бобота. С обзиром да су године иза нас када је реч о организацији сабора, може се рећи да сва удружења у Боботи раде и делују искусно, тимски и сабрано. Овогодишња манифестација укључује укупно 1000 људи који учествују што као домаћини, што као гости. Међународног

је карактера, имамо госте из Пољске, реч је о једном фолклорном ансамблу. Имали смо пријашњих година и један КУД из Мексика, а радо се и сами одазовемо као гости, тако да се може рећи да продубљујемо сарадњу и пријатељство због чега овај догађај добија на значају - истакао је председник СКД Просвјета месног пододбора **Светислав Микеревић**.

ЗАВРШНИЦА УЗ БОГАТ ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈ

Сабор је трећег дана укључивао такмичарски програм па је тако одржан турнир у шаху на којем су доминирали сениори ШК Трпиња. Такмичили су се и млади ватрогасци из ДВД-а Борово и Бобота, при чему су сви учесници освојили медаље, док је пехар уручен боботској ватрогасној екипи. Посетиоци су могли и да виде изложбу на којој су се представили локални сликари аматери. Дневне активности завршене су заједничким ручком, а програм је настављен дефилеом КУД-ова, фолклорном вечери, на којој су поред домаћег КУД-а, учествовали бројни домаћи и инострани фолклорни ансамбли. Традиционално, разна удружења жена презентовала су украшене штандове у центру села, чиме су допринеле културном садржају шароликог програма, а који је завршио доделом прикладних поклона и захвалница.

Мирјана ЦВЕТКОВИЋ

Дефиле КУД-ова

ВЕЧЕ ПОЕЗИЈЕ „ДЕЦА ПЕСНИЦИ РОДА СВОГА“ ОДРЖАНО ЈЕ 9. ЈУНА У СРПСКОМ ДОМУ У ВУКОВАРУ.

ПОЕЗИЈОМ ЧУВАЈУ ЈЕЗИК, ПИСМО И ИДЕНТИТЕТ

Пројекат „Деца песници рода свога“ проводи Веће српске националне мањине Вуковарско-сремске жупаније и на тај начин већ 11 година окупљају младе таленте, подстичу њихову креативност и негују љубав према српском језику и књижевности. Више од деценије испуњено је стиховима, емоцијама, дечијом маштом и посвећеношћу наставника и ментора који су препознали и подржали сваки искрени покушај ученичког стварања.

- Веће српске националне мањине Вуковарско-сремске жупаније има три пројекта током године и један од њих је и „Деца песници рода свога“. На конкурс могу да учествују ученици седмих и осмих разреда и то је јако битно за неговање језика и писма српске заједнице. Ово је и један вид потицаја деци да се баве писањем, а наше Веће се труди помоћи и наставницима и ученицима да кроз своје образовање негују наш језик и писмо - изјавио је председник Већа српске националне мањине Вуковарско-сремске жупаније **Светислав Микеревић**.

Током ових година, конкурс „Деца песници рода свога“ прерастао је у препознатљив симбол преданости, креативности и маштовитог духа ученика који похађају наставу на српском језику и ћириличном писму. Сваке године, пажљиво биране теме конкурса биле су посвећене обележавању важних датума и догађаја српске заједнице, чиме се заједно чува и преноси култура, историја и традиција. Овогодишња стручна комисија у саставу **Милица Стојановић** председница, **Јадранка Радошевић**, **Весна Вујић**, **Снежана Шевић** и **Љиљана Бајац Николић** чланице, одредила је три теме овогодишњег

конкурса „Свет какав желим“, „Мој животни узор“ и „Завичај који носим у срцу“.

- Овај пројекат је посебно значајан за све наше ученике јер смо једини те врсте конкурс који инсистира на поезији. Када су други конкурси у питању деца су склона да пишу прозне радове, али поезија је заиста нешто сасвим интимно, нешто што излази из душе и срца. Ми захтевамо да песме буду написане рукописном ћирилицом што даје посебну тежину. За наше Веће овај конкурс има посебан значај јер је то пројекат који окупља децу, нашу будућност. То је оно што желимо да радимо и што је заправо наш најважнији задатак, а то је да помогнемо деци у њиховом школовању. Ове године добили смо 22 прелепе песме, чини ми се да су сваке године песме све боље и боље. Деца пишу искрено и из душе, а теме су често везане уз родољубље и то их посебно инспирише. Такође, воле да пишу о особама из своје породице, о свом крају, о селима, а највише од свега воле писати о идентитету, вери и нацији - рекла је чланица стручне комисије Весна Вујић.

Најлепши ћирилични рукопис ове године

имала је ученица осмог разреда Основне школе Борово **Анастасија Мишљеновић**, а победници поменутог конкурса су ученик седмог разреда Основне школе Николе Тесле Мирковци **Јаков Субашић**, другопласирани је ученик седмог разреда Основне школе Илача-Бановци ПШ Бановци **Павле Медич** и ученица Основне школе Бршадин **Ема Шевић**.

- У песми сам писала о својој баки. Од рођења сам јако везана за своју баку и зато сам одлучила да пишем о њој. Волим иначе српски језик, волим да пишем ћирилицом и у средњој школи наставићу да се школујем на српском језику и ћириличном писму - каже Ема Шевић.

У част песника и песама које инспиришу и покрећу, присутна публика у Српском дому имала је прилику да погледа и послуша поетско-музички приказ о завичају и животним узорима у извођењу писаца и музичких уметника из Републике Србије **Миодрага Миће Јакшића**, **Крстине Кике Стојковић**, **Ненада Манојловића** и **Мишка Кончара**.

Маја МИЛАНОВИЋ

У МАРКУШИЦИ ВИКЕНД ПОСВЕЋЕН ОБЕЛЕЖАВАЊУ ДЕСЕТЕ ГОДИШЊИЦЕ РАДА ЛОКАЛНОГ КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКОГ ДРУШТВА

Јубиларним концертном под називом „Врата Срема” Културно-уметничко друштво Срем из Маркушице обележило је десет година рада, а током протекле деценије, поменуто друштво својим је радом допринело очувању културне баштине и окупљању мештана свих узраста кроз фолклорне наступе, манифестације и гостовања.

- Почетак као и сваки почетак је био изузетно тежак и напоран, али уз много воље и труда стигли смо до десетог јубилеја „Врата Срема”. Тренутно имамо близу 50 чланова, што нам је изузетно драго и веома смо поносни на то. Имамо млађу и средњу групу, а од недавно смо обновили и рад ветерана са којима ћемо се представити на овом концерту. Јако је тешко мотивисати младе, али за сада успевамо, трудимо се и

ДЕСЕТ ГОДИНА ИГРЕ И ПЕСМЕ У МАРКУШИЦИ

надам се да ће тако бити и у будућности - рекао је председник КУД-а Срем **Александар Вуков**.

Прослава је организована два дана, односно 13. и 14. јуна, а поред домаћина представника СКД Просвјета пододбор Маркушица и локалног КУД-а, у програму су учествовали и чланови Културно-уметничког друштва Ђидо из Бечеја и Етно ансамбл Ђурђевак из Боботе. Посебну пажњу публике привукли су ветерани КУД-а Срем који су се посебно окупили и обновили своје фолклорне кораке за ову прилику.

- Било нас је лако окупити. Када смо одлучили обележити десет година деловања

КУД-а и ми ветерани смо се окупили и одлучили наступити без проблема. Ставили су све своје обавезе са стране и посветили се пробама. Надамо се да ћемо са том групом имати још који наступ и да ће нас ова слога одржати - додаје Вуков.

У ових десет година рада и деловања остварена су пријатељства и сарадње са бројним културно-уметничким друштвима са истока Републике Хрватске, али и са друштвима из других држава региона. Захваљујући гостовањима на смотрама, фестивалима и фолклорним манифестацијама, чланови КУД-а „Срем” имали су прилику да представе традицију свог краја, али и да упознају културну баштину других крајева. Једно од тих пријатељстава јесте и пријатељство са Културно-уметничким друштвом Ђидо из Бечеја.

- Наше друштво броји око 200 чланова, имамо седам играчких група, певачку групу и оркестар и врло лепо функционишемо. Ми и данас окупљамо младе, али мислим да је то пре било много лакше. Јако добру сарадњу имамо са локалном самоуправом и поносни смо организатори

великог међународног фестивала фолклора где учествује осам до десет земаља, а траје четири дана у августу месецу. Живимо у релативно малом месту, али сматрам да смо једно јако добро организовано друштво - каже дугогодишњи уметнички руководилац КУД-а Ђидо из Бечеја **Горан Думановић**.

Десет година рада КУД-а Срем показало је да ентузијазам, заједништво и љубав према традицији могу да превазиђу бројне изазове са којима се суочавају културно-уметничка друштва у мањим срединама, а овај јубиларни концерт био је прилика, не само за представљање досадашњих резултата рада, већ и за окупљање генерација чланова који су током протекле деценије оставили свој траг у друштву. Уз подршку чланова, пријатеља и локалне заједнице, КУД „Срем” наставља да негује традицију и обичаје сремачког краја, са жељом да и у годинама које долазе остане место окупљања младих, чувања културне баштине и стварања нових пријатељстава, а судећи према енергији и посвећености коју су показали на овом јубилеју, пред друштвом су нови наступи, гостовања и пројекти којима ће наставити да обогаћују културни живот Маркушице, али и шире заједнице.

Маја МИЛАНОВИЋ

БОРОВО ЈЕ И ОВЕ ГОДИНЕ, ПО 27. ПУТ, БИЛО ДОМАЋИН ТРАДИЦИОНАЛНОГ МЕЂУНАРОДНОГ ФЕСТИВАЛА ФОЛКЛОРА, МАНИФЕСТАЦИЈЕ КОЈА ВЕЋ ГОТОВО ТРИ ДЕЦЕНИЈЕ ОКУПЉА ЧУВАРЕ НАРОДНОГ СТВАРАЛАШТВА ИЗ ХРВАТСКЕ И ИНОСТРАНСТВА

ЧУВАРИ ТРАДИЦИЈЕ И ПРИЈАТЕЉСТВА

Манифестација која повезује културно-уметничка друштва из различитих земаља и крајева региона окупила је 20. јуна бројне фолклораше, посетиоце и љубитеље традиције. Летња позорница у Борову била је место сусрета фолклорних ансамбала, традиционалних ношњи и различитих култура. На Међународном фестивалу фолклора наступила су културно-уметничка друштва из Хрватске и иностранства, представивши публици игре, песме и обичаје својих крајева. За организацију овог фестивалског дружења заслужни су чланови боровског КУД-а „Бранислав Нушић”, који посебан нагласак стављају на значај културне сарадње међу фолклорним друштвима и очување културне баштине.

- Када смо пре 27 година покренули

иницијативу за одржавање ове манифестације, нисмо могли ни да замислимо да ће трајати толико дуго. Данас се надамо да ће се наставити и у будућности те да ће на овај начин окупљати још много друштава и учесника из различитих земаља, као што је то био случај и до сада. Ове године имамо госте из Пољске, Републике Србије и Републике Српске, који учествују заједно са друштвима са подручја Вуковарско-сремске и Осјечко-барањске жупаније - рекао је председник КУД-а „Бранислав Нушић” **Радо Босић**.

Дефиле свих културно-уметничких друштава кроз Борово традиционални је део фестивалског програма. Свечана поворка била је увод у програм, након чега се свако од седам друштава представило публици својим радом

и деловањем.

- Наше друштво основано је 1952. године. Тренутно бројимо око 70 активних чланова. Вечерас ћемо се представити играма из Биначке Мораве. Реч је о играма из Косовског Поморавља које приказују свадбене обичаје тог краја. Публика ће већ у уводном делу моћи да види елементе глуме у оквиру извођења. Увек се радујемо доласку у овај крај, волимо оваква дружења и част нам је што смо лепо дочекани и што имамо прилику да се дружимо, јер одавде увек носимо лепа искуства. Оно што је најважније јесте да знамо ко смо у данашњем свету отуђености, а управо нас фолклор нас повезује и учи важним стварима о сопственом идентитету, обичајима и култури - поручила је **Милица Божић** из КУД-а „Милован Гајић” Петрова из Републике Српске.

Бројни посетиоци имали су прилику да, осим у богатом програму и наступима учесника, уживају и у шаренилу народних ношњи које на специфичан начин осликавају једно време - његове обичаје и културу. Поред домаћег КУД-а „Бранислав Нушић” и КУД-а „Милован Гајић” из Петрова, у програму су учествовали и гости из Пољске, Нове Пазове, Боботе и Илока.

Својим наступима сви учесници подједнако су одушевили публику, указавши истовремено на смисао одржавања оваквих сусрета, а који се увек односи на очување културне и фолклорне баштине.

Мирјана ЦВЕТКОВИЋ

НАЈБОЉИ ХАРМОНИКАШИ РЕГИОНА ПРЕДСТАВИЛИ СВОЈЕ УМЕЋЕ ПРЕД ВУКОВАРСКОМ ПУБЛИКОМ У ХРВАТСКОМ ДОМУ НА МЕЂУНАРОДНОМ ФЕСТИВАЛУ ХАРМОНИКЕ ПОЗНАТОМ И КАО ПРВА ХАРМОНИКА СЛАВОНИЈЕ БАРАЊЕ И ЗАПАДНОГ СРЕМА

ЗВУЦИ ХАРМОНИКЕ У ВУКОВАРУ

Избор за Прву хармонику Славоније, Барање и западног Срема једна је од најпосећенијих музичких манифестација у Вуковару. Уз наступе познатих естрадних уметника, публика је имала прилику да ужива и у виртуозним изведбама талентованих младих хармоникаша који су се борили за престижну титулу најбоље хармонике овог поднебља. Чуvari српског идентитета домаћини су ове манифестације већ 14. годину заредом, а која је ове године 21. јуна донела прегршт врхунских музичких интерпретација.

Такмичарски део програма уз ревијални наступ гостујућег извођача Топалка забављао је пуних два сата љубитеље народне музике док су на сцени оркестрирали чланови Народног ансамбла под управом Синише Вићентијевића пратећи целокупан програм. Такмичари су наступили у осам категорија народне музике, а победници у својим категоријама остварили су директан пласман на 63. Међународном фестивалу „Прва хармоника Србије - Сокобања 2026.” који важи за једно од најпрестижнијих окупљања

хармоникаша.

- Презадовољан сам што ова манифестација постаје све препознатљивија јер већ трећу годину заредом се пријавило преко 30 такмичара из више земаља региона. Имали смо такмичаре Црне Горе, Србије, Румуније, БиХ и Републике Српске, а надамо се да ћемо следеће године на јубиларни 15. фестивал имати и некога из Хрватске. Имали смо прилику да чујемо изузетне хармоникаше од 6 година до 20 година и мислим да је то највећа вредност овог фестивала. Наша сарадња са културним центром у Сокобањи је од велике важности такође јер сви наши такмичари који су остварили овде пласман, директно су се пласирали у финално такмичење на Међународном фестивалу у

Сокобањи које се одржава почетком августа - поручио је председник Организационог одбора фестивала **Драган Тодић**.

Према речима организатора континуитет овакве културне манифестације шаље и једну важну поруку када је реч о чувању идентитета српске заједнице јер управо ове младе генерације на овај начин преносе српску културу и чувају традицију и обичаје. Заједничка карактеристика готово свих младих хармоникаша је та што су показали велико музичко знање и таленат. Може се рећи да је разлог тај што долазе из исте школе и истог професора хармонике - Саше Станојевића. Жирију није било лако да бодује њихово извођење и одабере апсолутног победника.

- Ова награда ми је изузетно значајна јер су ово квалификације за Сокобању а ја сам се као свеукупни победник овде директно квалификовао за учешће у Сокобањи. Свирао сам песму Мој зумбуле, Завичајно мерак коло и Влашку народну игру. Понећу одавде прелепе утиске, дошло је и пуно мојих другара и ово је велики тренутак за мене - рекао је **Страхиња Радоњић** из Београда који хармонику свира девет година.

О квалитету наступа одлучивао је стручни жири у саставу **Бранимира Ђокића**, **Синише Вићентијевића** и **Новице Тодића** који су дугогодишњи познаваоци хармоникашке музике и афирмисани музички стручњаци.

Мирјана ЦВЕТКОВИЋ

У СРПСКОМ ДОМУ У ВУКОВАРУ ПРЕДСТАВЉЕНА КЊИГА „СТВАРАЛАЧКИ СВЕМИР ЗАХАРИЈА ОРФЕЛИНА“ АУТОРА БОРИВОЈА ЧАЛИЋА И ОТВОРЕНА ИЗЛОЖБА ПОСВЕЋЕНА ЈЕДНОМ ОД НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ ВУКОВАРАЦА 18. ВЕКА

„СТВАРАЛАЧКИ СВЕМИР ЗАХАРИЈА ОРФЕЛИНА“

изложбу уткане су све информације до којих смо дошли, укључујући и најновија сазнања о Орфелиновом животу и стваралаштву. Током последњих десетак година откривено је много нових података, попут чињенице да је имао ћерку. Пронађена су и његова до тада непозната дела од великог значаја, као и цртеж с портретом митрополита Павла Ненадовића у Бечу. У Москви је пронађено и Орфелиново до сада непознато писмо. Оно што нас посебно радује јесте чињеница да Орфелин и данас успева да изненади новим открићима - рекао је аутор књиге Боривоје Чалић.

Говорећи о томе колико савремено друштво препознаје значај Орфелиновог наслеђа, Чалић истиче да охрабрује чињеница да је његово дело и даље заступљено у школским програмима. Колико је био испред свог времена показује и податак да је покренуо први српски часопис „Славено-сербски магазин“. Аутор посебно наглашава да Орфелинова бројна дела представљају заокружену целину у којој се на јединствен начин прожимају књижевна и ликовна уметност. Како истиче, тај спој остварио је изузетно софистицирано, обједињујући естетику, просветитељску мисао и педагошке вредности.

Директор Српског дома **Небојша Видовић**, обраћајући се у име издавача, изразио је

задовољство што заинтересована публика има прилику да се упозна са животом и делом личности које су оставиле дубок траг у српској култури и друштву.

- Сарадња са Боривојем Чалићем за нас је значајна из више разлога, јер смо захваљујући његовом истраживачком раду сазнали много тога о Вуковару, његовим знаменитим личностима и припадницима српске заједнице који су обележили поједине периоде развоја вуковарског грађанског друштва и дали немерљив допринос српској култури. Једна од најзначајнијих, ако не и најзначајнија личност међу њима свакако је Захарије Орфелин, чији значај данас све више откривамо. Драго ми је што Српски дом прати оваква настојања и активно доприноси афирмацији и промоцији културног наслеђа српске заједнице у Вуковару. Промоција ове књиге, која је и графички изузетно квалитетно обликована, још је један допринос том циљу - поручио је Видовић.

На крају програма посетиоци су имали прилику да разгледају изложбу која је хронолошки представила најзначајније етапе живота и стваралаштва овог вуковарског великана, пружајући додатни увид у богато наслеђе које је Захарије Орфелин оставио будућим генерацијама.

Мирјана ЦВЕТКОВИЋ

У Српском дому у Вуковару обележено је 300 година од рођења Захарија Орфелина, једне од најзначајнијих личности српске културе 18. века. Тим поводом одржана је промоција књиге „Стваралачки свемир Захарија Орфелина“ аутора **Боривоја Чалића**, која хронолошки прати живот и богато стваралаштво овог свестраног уметника, књижевника, графичара и просветитеља.

- Орфелин је рођен у Вуковару 1726. године. Поводом тристоте годишњице његовог рођења већ су одржана бројна предавања и научни скупови. Драго ми је што је Српски дом препознао значај овог јубилеја и омогућио да, уз представљање књиге, припремимо и изложбу. У књигу и

ЗГРАДА ЗАЈЕДНИЧКОГ ВЕЋА ОПШТИНА ВУКОВАР

ОД СКЛОНИШТА ЗА СИРОЧАД ДО СЕДИШТА ЗВО-а

Пише: Славко БУБАЛО

Фотографија зграде сиротишта

Мало је оних који знају да је данашња зграда у којој је смештено Заједничко веће општина Вуковар у прошлости имала сасвим другу намену. Изграђена је 1940. године као Склониште за сирочад према нацрту и под надзором инжењера Лује Карловског који је градио и објекте Батине творнице обуће у Борову. Зграда је свечано отворена 15. септембра 1940, а свечаном отворењу присуствовали су представници свих вуковарских надлештава, корпорација и друштава, као и бројно грађанство.

Отворење сиротишта 1940. године

Склониште за сирочад и капелицу која се у њему налази том приликом осветио је ђаковачки бискуп др Антун Акшамовић о чему постоји и запис у фабричком листу *Борово*. У новинском чланку склониште је и детаљно описано.

„Састоји се од приземља, једног спрата и сутерена. У доњем делу Склоништа налази се кухиња и остале помоћне просторије; у приземљу је врло лепа капелица, затим светле и зрачне собе за спавање, дворана за обедовање и дневна соба за децу. Слично је уређен и први кат. У згради, је водовод, купатило са тушевима, итд. Сама зграда је грађена врло солидно и удешена је према свим захтевима које траже установе ове врсте, а особито у хигијенском погледу. Зграда је пространа и светла. Деца се у њој осећају врло добро, здрава су и задовољна. Рад часних сестара је у многим олакшан, јер је зграда тако удешена, да им је све при руци, zgodно и практично. У ово Склониште може се сместити око 80-100 деце.”¹

Када је отворено Склониште је водило бригу о тридесетпеторо деце која су на стану и храни у њему стално боравила, а петоро их је у њему боравило само преко дана.

Поред грађана и представника градских институција и удружења на отворењу је било и гостију са стране, нарочито је дошло

много часних сестара из Ђакова, Загреба и Осијека. На освећење је, као изасланик банске власти Бановине Хрватске, дошао и истакнути хрватски лекар и стручњак за социјалну медицину др Иво Кухн. Био је у друштву председника Бродског сиротишта, школског надзорника у пензији Томислава Працнија.

Бискупа Акшамовића је у име управног одбора Склоништа поздравио члан управног одбора велечасни Тито Тил. У самој згради Склоништа бискупа је поздравила једна петогодишња девојчица и предала му букет цвећа. После тога је, уз асистенцију вуковарског гвардијана Дионизија Андрашеца и велечасног Тита Тила, бискуп Акшамовић извршио освећење зграде Склоништа и капелице.

„На завршетку освећења бискуп г. др. Акшамовић говорио је о љубави према ближњем, која ствара оваква дела као што је Склониште сирочади у Вуковару, и истакао важност и племенитост таквог рада. На крају, бискуп г. др. Акшамовић поделио је присутнима свој благослов. После тога је у новој капелици Склоништа отслужена прва миса. Мису је служио гвардијан г. Андрашец. За хором су певала деца из Склоништа и часне сетре Склоништа. На крају свечаности говорио је дугогодишњи секретар Склоништа, г. Александар Зимонић. Он је приказао како је и на који начин дошло до стварања ове важне социјалне институције у Вуковару, која је од нарочитог значаја у данашње време када је проблем незбринуте сиромашне деце оштрији и тежи него што је икада био. Тај проблем може се решавати и решити само оваквим корисним и несебичним акцијама као што је била акција за подизање Склоништа сирочади у Вуковару.”²

Чему је зграда служила за време Другог светског рата није познато, али је након њега још дуго имало исту намену због које је и изграђена о чему сведочи и један текст из *Вуковарских новина*.

„Дом у Вуковару добија сваке године по којег новог штићеника. Неки су се већ

„одомаћили“; у дому су по пет, шест, па и осам година. Сви изнад 7 година се школују, за све важи исти пропис. како за најмлађег штићеника 3-годишњег Бранка Шалајића, тако и за Јосипа Зебеца, најстаријег, 18-годишњег ученика вуковарске Гимназије.”³

У дому су била смештена деца без родитеља, или деца који њихови родитељи, из било којих разлога, нису могли издржавати. Дом је био ту да им пружи оно што родитељи нису могли.

„Тако је, може се слободно рећи, Дјечји дом у Вуковару, прелазна станица за - будућност. У дому је смјештено 48 ученика у удобним и зрачним просторијама са бијелом постељином. У посебној просторији налазе се телевизор, радио-апарат, грамофон. Ту је и дневна штампа, шах и остале друштвене игре.”⁴

СИРОТИШТЕ ПРЕТВОРЕНО У ШКОЛУ

Како би произвео школоване текстилце вуковарски текстилни комбинат „Вутекс” је 26. августа 1960. године у Вуковару основао властиту Средњу текстилну техничку школу за образовање квалификованих радника и техничара. Развој производње је нагло напредовао а квалификованих радника у индустрији текстила је хронично недостајало.

Настава је отпочела 7. октобра исте године и у првом реду била је потребна обука за прелце, ткалце и оплемењиваче, а касније је програм допуњен и оспособљавањем плетача. Најпре је требало додатно обучити неквалификоване раднике који су већ били запослени у производњи. Иако је школа у почетку имала само три учионице и није имала сопствене радионице за практичну

обуку настава је ипак давала добре резултате па се указала и потреба за већим простором који је школа пронашла управо у згради у Пионирској улици (данас Е. Кватерника) којој је од 1940. године било Склониште за сирочад.

Зграду је Школском центру доделила Скупштина општине Вуковар. Свечано је отворена 2. октобра 1971. године, а већ 4. октобра почела је и настава.

Просторије је требало прилагодити настави јер зграда није била намењена тој сврси, а била је и у лошем стању. Посао обнове и адаптације извршио је Пројектни биро вуковарског „Грађевинара” који је извршио и главне радове уз подршку својих коопераната „Елипа”, „Водовода града Вуковара”, „Бојорада”, „Стјепана Супанца” и загребачке „Топлоте”.

„Пројектирање и уређивање зграде, укључивши и допуну нове опреме за повећани број радних просторија, стаје више од 1,5 милијуна динара. Школски центар текстилне струке добио је, на име бесповратних средстава, од Републичке заједнице за финансирање усмјереног образовања 1,35 милијуна динара, а сам је уложио 180.000 динара властитих средстава.”⁵

Планирано је да се касније изгради и анекс главне зграде у који би била смештена ткалачка радионица за основну обуку ткалачког занимања те два практикума у којима би била постављена опрема за физикална испитивања текстила за шта је требало обезбедити још 420.000 динара.

Школа је имала учионице, кабинете за појединачна стручна подручја производње текстила, за математику и физику. Имала је хемијску лабораторију, практикуме и библиотеку. Оснивач школе била је Вуковарска текстилна индустрија, а у њој су се школовале нове генерације стручних кадрова текстилне струке, КВ радника, текстилних техничара и разних специјализаната. Била је усмерена на предионичка, ткалачка, плетачка и оплемењивачка (бојадисерско-

Отворење Текстилне школе

апретарска) занимања. Свима који су овде оспособљени за разна текстилна занимања посао у „Вутексу”, „Итексу” и другим фабрикама на овом подручју био је обезбеђен.

Свечаном отварању школе присуствовао је председник Заједнице текстилних школа Хрватске и Југославије Мика Павлачић и члан Извршног већа Сабора СР Хрватске Звонко Шпољар. Свечану врпцу пресекао је председник Скупштине општине Вуковар Милош Поповић.

У ратном периоду, деведесетих година прошлог века, простор Текстилне школе претворен је у вуковарски информативни центар у ком су били смештени Радио и Телевизија „Дунав”. Телевизија је 2000. године престала да постоји док је Радио „Дунав” и данас активан. Током 2005. и 2006. зграда је обновљена и у њу је 2007. из Радничког дома у Борову насељу преселило Заједничко веће општина. Данас се, поред ЗВО-а, чије су просторије на горњим спратовима, у приземљу зграде налазе просторије и студио Радија „Дунав”, као и ТВ продукције ЗВО и листа *Извор*. У њеном подруму смештени су Српски културни центар и Библиотека „Захарија Орфелин”.

Извори:

- 1 *Освећење склоништа сирочади у Вуковару*, Борово, (Борово), 20. Септембар 1940, 3.
- 2 Исто.
- 3 *У посјети Дјечјем дому Вуковар*, Вуковарске новине, (Вуковар), 4. Јул 1963
- 4 Исто.
- 5 *Свечано отворање нове зграде Школског центра текстилне струке*, Вуковарске новине, (Вуковар), 1. октобар 1971, 5.

Текстилна школа 1971. године

ВЕК ДОБРОВОЉАЧКИХ НАСЕЉА (1)

ПАЛАЧА - СЕЛО ЛИЧКИХ И ДАЛМАТИНСКИХ СОЛУНАЦА

Ових година навршило се или се навршава век од успостављања колониистичких насеља у која су се населили солунски добровољци са својим породицама из различитих крајева. Ово је прича о њима, а прво у низу је насеље Палача.

Бројни припадници српског народа који су у време Првог светског рата живели ван граница тадашње Краљевине Србије били су касније српски војни добровољци, колоквијално названи солунски добровољци. Међу њима није било само Срба него и припадника других народа.

Већина тих добровољаца живела је на подручјима Аустроугарске монархије која их је мобилисала у редове своје војске и послала их на фронтове или према Русији или према Србији. Заробљавани од стране, условно речено, непријатељских војски (руске или српске), али и сопственим пребезима преко линије фронта, касније су се јављали за добровољце и прикључивали се српској војсци, учествовали у разним биткама и коначном ослобођењу Србије, јужнословенских крајева, свог завичаја. Такође, било је међу тим добровољцима и оних који су живели у другим земљама, махом прекоокеанским где су се јављали и бивали мобилисани у српску војску.

Новонастала Краљевина Срба, Хрвата и

Словенаца у знак захвалности тим људима подизала је нова насеља, махом у равничарским крајевима, давала окућницу и по пар хектара земље. Тако је и на ширем подручју око Вуковара, Осијека и других градова настало више десетина насеља.

Није тај процес текао идеално, нити је ишао оним замишљеним током, али живот је ипак настајао у некој новој средини, тамо где су била пуста поља, исушене баре и мочваре, пољопривредна добра. Углавном су то била насеља са стотинак досељених породица која ће развити живот у новонасталој средини.

ОД МОЧВАРЕ ДО НАСЕЉА

Прво у низу насеља о којима ћемо писати је Палача, удаљено петнаестак километара од Осијека, данас саставни део Општине Шодоловци коју управо чине оваква колониистичка насеља. Сам назив места настао је од латинског топонима Palus што преведено на српски језик означава бару или мочвару. Наиме, овде је све до средине 19. века постојала бара која се простирала на више стотина хектара. Сама та бара била је на граници Вуковарског властелинства, односно у поседу најпре породице Кифтајн, а потом и властелинске породице Елц.

Ово мочварно подручје пунило је на хиљаде хектара ораница водом и сама површина под водом би се ширила поготово приликом плављења Вуке из чијег се корита уосталом и пунила ова бара с обзиром да је била у непосредној близини реке. Сем тог економског проблема бара је била и извор разних болести, поготово маларије, па је било неопходно њено сушење.

Управо на том мочварном подручју у непосредној близини места Ласлово након Првог светског рата населиће се више од 70 породица солунских добровољаца. Махом су то биле српске породице, али и неколико хрватских, оних чији су

чланови породице учествовали као добровољци српске војске у том ратном вихору.

- Већином су овде насељени Личани и Далматинци, а такође било је и оних који су дошли из других држава као нпр. Америке и Аустралије. Код нас су наводно дошле 72 породице солунских добровољаца и то су били први становници који су населили Палачу. Међу њима је било и пет хрватских фамилија - наглашава Душан Вјештица један од ретких потомака солунских добровољаца који и данас живи у овом месту.

- Овде су долазили заједно људи који су се познавали. Имамо пример да су рецимо заједно дошли Вујићи, Шијани и моје Вјештице, а они су уједно били и кумови. Наши људи имали су прилику да бирају да ли овде да направе насеље или да иду у Липовачу код Вуковара. Изабрали су ово место највише због пруге која је пролазила поред. Зато волимо често да кажемо да је управо та пруга и веза са светом узрок јер смо као мало место имали пуно школованих људи - истакао је наш саговорник.

Остала су сачувана имена људи који су населили Палачу. Ради се о педесетак имена и презимена домаћина породица које су двадесетих година прошлог века дошле у ово тек формирано насеље. Њих је својевремено записао један од потомака тих солунаца Иво Липановић, а списак код себе чува Душан Вјештица.

С временом насеље се развијало, подизане су куће, људи су се бавили пољопривредом. У нешто каснијем периоду ово место постаће познато по узгоју лубеница, многи тврде да је земља погодна за ову културу зато што је некада била мочварна, а ти остаци мочваре били су присутни и у периоду досељавања.

- Мени је моја покојна баба причала да су они по доласку овде до Осијека ишли чак и чамцима с обзиром на то колико је овде воде било у то време - каже Душан.

Још двадесетих година прошлог

века овде је постојало удружење солунских добровољаца. На њиховом челу се 1929. године налазио Аугустин Јурела као председник, потпредседник је био Младен Ардељић, а секретар и благајник Петар Бачко. Чланови управе били су Крсто Суботић, Божидар Грбић и Лазар Одавић, а на челу надзорног одбора месне организације добровољаца био је Стево Старчевић.

И данас на месном гробљу постоји неколико споменика на којима поред имена и презимена покојника стоји да је био солунски добровољац, док је најстарији очувани споменик онај Јована Старчевића који је преминуо 1928. године.

По неким записима овде је већ 1926. године основан и фудбалски клуб који је понео име Обилић. Клуб се тада није такмичио у фудбалским лигама, али је играо турнирске и пријатељске утакмице по околним насељима. Нешто касније у новинама Борово 1937. године биће записано да је на једном турниру у Боботи учествовао Хајдук из Палаче тако да су вероватно у овом месту постојала два фудбалска клуба. Након Другог светског рата формираће се Црвена звезда по угледу на ону београдску јер је већина становника навијала управо за овај клуб.

Црвена звезда ће свој зенит постићи педесетих година прошлог века када у два наврата учествује у квалификацијама за виши ранг такмичења, односно тадашњу осјечку обласну лигу. Било је то најпре 1950. године, а потом и 1952. године када је Звезда била успешнија и у сезони 1952/53. такмичила се у обласној лиги као клуб из најмањег места у конкуренцији са екипама из Осијека, Вуковара, Винковаца, Белишћа и других места. С временом клуб из Палаче изнедриће више добрих играча од којих ће неки завршити и у прволигашким клубовима као што су Осијек и ОФК Београд.

- Својим радом и трудом, залагањем мештана, управе клуба, играча 1978. године уређен је стадион, саграђене су трибине. Био је то објекат са којим би се поносили и много већи клубови. Данас је нажалост наш клуб угашен, а управо ове године прослављамо сто година од организованог играња фудбала у нашем месту - истакао је некадашњи фудбалер, мештанин и потомак солунских добровољаца **Небојша Самарџић**.

Иако и данас постоји зграда основне школе она не ради већ дужи низ година, односно од последњег рата и мирне реинтеграције. У селу такође постоји и зграда дома културе,

али црква никада није саграђена. Упркос томе преостали мештани као сеоску славу славе Велику Госпојину (28. август), док је у самом центру места недалеко од бунара за којег постоје тврдње да је управо из периода када је село насељено, подигнут православни крст.

- Пред почетак овог последњег рата постојала је иницијатива за подизање цркве, не знам да ли се о томе размишљало пре, односно у годинама након што је село настало. Међутим, то није никада заживело и црква није подигнута - напомиње Душан Вјештица.

ОД ПРИСИЛНОГ ДО ДОБРОВОЉНОГ ИСЕЉАВАЊА

По почетку Другог светског рата, односно окупације Краљевине Југославије и стварања Независне државе Хрватске на удару усташких власти међу првима нашли су се управо солунски добровољци и њихове породице. Већ у првим месецима већина становника у местима насељених солунцима су расељени, а та судбина није заобилазила ни мештане Палаче. Сем усмених предања о тим догађајима остали су и бројни записи у архивима из којих се може видети како је и на који начин текао тај процес. Доносимо само нека од сведочанстава: „У сведочењу Перке Узелац наводи се да ју је 10. јуна 1941. године протерао из села заповедник усташа Штир из Осијека и потерао у Србију, а покретну и непокретну имовину су јој Хрвати опљачкали. У Палачи беше 102 дома од који 90 беху српски.

Добровољац и колониста Спасоје Кешелј је сведочио да су 18. јуна 1941. године у Палачу дошли усташе и 12 Срба везали и отерали за Осијек где су их са осталим Србима ужасно мучили и испребијали. Од убоја и глади умрло је више људи, а око 170 су премлатили усташе и бацили у Драву.

Из села Палаче били су затворени: Кешелј Спасоје, Младен Ардељић, Лазар Одавић, Душан Старчевић, Ђуро Самарџић, Илија Руњајић, Душан Петојевић, Марко Милановић, свештеник Боривој Божић, Тодор Кнежевић и Лука Лошић.”

Већина становника насељена је у Мачви, а у њихове куће усташе су населиле Хрвате

из других крајева који ће након рата бити пресељени у оближње Ернестиново одакле су протеране Швабе.

Током Другог светског рата из Палаче је погинуло 27 мештана, неки као борци неки као жртве усташког терора. Прве жртве из овог места су солунци Петар Шијан и Тодор Крунић који су убијени од стране усташа и мађарских хортијеваца из Ласлова 20. априла 1941. године заједно са још девет мештана Силаша и једним из Аде. Свим пострадалим Палачанима поред школске зграде подигнут је споменик са њиховим именима који и данас стоји, али делимично девастиран.

У непосредној близини овог споменика подигнута је и плоча Петру Павловићу који је рођен у Палачи 1928. године. Он је у два наврата крајем шездесетих и почетком седамдесетих година прошлог века био потпредседник Општине Осијек и захваљујући њему ово место је међу првима у околини добило јавну расвету, асфалт, трибине на стадиону и друго.

По последњем попису становника у Палачи данас живи свега 169 становника, међутим стварни број је далеко мањи, а по тврдњи наших саговорника не прелази ни сто. Поразно ако се узме у обзир да је Палача тридесетих, шездесетих и седамдесетих година прошлог века имала преко 500 становника.

Сем ретких надгробних споменика и тек понеких потомака солунаца који чувају успомену на своје претке, ништа у овом месту не говори да су га створили српски ратници из Првог светског рата. Ово би се могло исправити уколико заживи иницијатива да се у центру места подигне споменик или плоча са именима оних који су пре више од сто година основали ово место.

Срђан СЕКУЛИЋ

ФУДБАЛСКИ КЛУБ НЕГОСЛАВЦИ ПО ТРЕЋИ ПУТ ОРГАНИЗОВАО ТУРНИР НА КОМ СВОЈЕ УМЕЋЕ ЛОПТОМ ПРИКАЗУЈУ НАЈМЛАЂИ ФУДБАЛЕРИ

НЕГИС КУП ОКУПИО 21 ЕКИПУ МАЛИХ ФУДБАЛЕРА

У Негославцима је у суботу и недељу, односно 13. и 14. јуна, одржан „Негис КУП” који већ трећу годину за редом организују Школа фудбала Негис и ФК Негославци. Ове године на турниру наступају деца 2014. годиште и млађи и 2017. годиште и млађи, а на турниру је учествовало 17 клубова из вуковарског фудбалског средишта и неколико клубова из суседне Србије. Свеукупно 21 екипа.

- Наша деца већ годинама иду на многе турнире на које нас редовно позивају и на сваки се одазивамо. То је и главни разлог зашто смо у стању да организујемо овакав турнир јер имамо бројне контакте. За организацију оваког турнира је потребан велики труд јер, иако траје два дана, припреме за њега почну много раније. Треба припремити терен, треба га после првог дана поново средити за сутра, а онда након свега поново све довести у ред, тако да има доста посла око тога - каже водитељ Школе фудбала Негис из Негославаца **Јосип Туњић**.

Терен је 60x40м, голови су 5м ширине, а 2м висине, играло се по систему 7 играча и голман, а свака екипа могла је да пријави 15 играча са два водитеља, односно тренер и представник клуба. Све утакмице групне фазе и завршнице трајале су 18 минута у коладу, а уколико се десило да резултат након завршнице буде нерешен одмах би се приступало извођењу пенала.

- Наша школа фудбала тренутно броји седамдесетак чланова. Истина је да смо у малом паду што због демографских (не

прилика што због преласка деце у друге клубове. Они мало талентованији одлазе, траже мало изазовнију средину, али тренутно имамо три категорије, односно јуниоре, старије пиониере и предлимаче. Имамо и рад са отвореном школом односно децом рођеном 2019. године и

млађима. Они немају никаква такмичења, али су у систему тренинга. Њих у ствари и има највише, те деца 2019. и 2020. годишта као и ових 2017. и 2018. годишта. Са њима најчешће и идемо на турнире из простог разлога што за та годишта и има највише турнира. Имамо и неколико турнира са пионирима, а што се тиче кадета и јуниора то су већ првенствене, куп и пријатељске утакмице. Буде између 10 и 15 турнира годишње за ове најмлађе - објашњава Туњић.

Када је реч о резултатима које постижу Туњић кроз осмех каже: „Појавимо се!”

- Да будем искрен, генерација 2017. и 2018. годиште на Зеко купу, који је један од најбољих и најмасовнијих турнира, узела је треће место. Пре неколико година генерација 2013. и 2014. годишта освојила је Кока-Кола куп и квалификовала се на државно првенство у Ријеци и тако. Предлимачи играју у лиги средишта, тренутно у њој има 10 клубова, играју трокружно и све је супер организовано јер наше средиште стварно брине о деци. Пионири такође играју у лиги средишта, а и јуниори. То је Вуковар и околна села. Јуниори су завршили у средини табеле, пионири су били шести, а предлимачи су накнадно упали у лигу па су играли и уписивани су им резултати, али нису уписивани на табелу - закључује Туњић.

Деца је у клубу и школи много и са њима није лако радити, али је ипак и лепо. Школа фудбала Негис ради већ шест година и до сада је увек све функционисало како треба.

- Деца у школу долазе и сама, али их и

позивамо. Највише је ових млађих од шест година, њима је то занимљиво можда више због дружења него због самог спорта, али временом заволе и спорт па се у њему и задрже. Када је реч о набавци опреме сакупљамо донације, одржавамо турнире на којима опет прикупљамо донације, а једини и највећи спонзор нам је општина. Начелник Јецков је увек ту кад год нам нешто треба и увек нађе решење за наше потребе. Углавном, не оскудевамо ни са реквизитима ни са опремом - истиче председник фудбалске школе Негис и члан управе ФК Негославци Дејан Богуновић.

Кроз ову школу фудбала прошло је до сада тристотинак деце. Већина њих и касније наставља да игра и до сениорске конкуренције.

- Два, три играча су се већ истакла и један чак игра у НК Вуковар '91, а на пику је и Осијека и прволигашких клубова тако да школа ипак постиже свој циљ - каже Богуновић.

До младих играча било је тешко доћи јер их њихови тренери окупљају око себе за договор о тактици, а након одиграних утакмица студирају игру. У свом су филму и не желе да причају. Ипак, један из екипе домаћина је на позив тренера дао изјаву.

- Фудбал волим због пријатеља који такође играју и забавно ми је. Најзабавније ми је да асистирам и постижем голове, а забавно је и играти. Одиграли смо већ једну утакмицу и победили 6:0. Играм левог стопера - кратко нам је рекао не баш причљиви **Јован Брешкић**.

На турниру се у екипама појави и понека девојчица. Оне подједнако добро баратају лоптом и веома су срчане и упорне као и њихови мушки вршњаци. Два дана фудбала у Негославцима били су за ову децу леп доживљај, а резултати иако су важни и лепо их је постићи ипак су били у другом плану. Најважније је, бар када су ови фудбалски узрости у питању, дружење и игра.

Славко БУБАЛО

ИМПРЕСУМ

ЛИСТ ЗАЈЕДНИЧКОГ ВЕЋА ОПШТИНА - ВУКОВАР
ИЗВОР

Број: 400

Бесплатно издање

ГОДИНА XX

Вуковар, 24. јун 2026.

Издавач:

Заједничко веће општина, Вуковар

За издавача:

Дејан Дракулић, председник ЗВО-а

Главни уредник:

Јадранка Јаћимовић

Редакција:

Вуковар:

Славко Бубало, Срђан Секулић, Маја Милановић,
Мирјана Цветковић;

Книн:

Васка Радуловић

Фотографија: Редакција

Графичка припрема:

Марко Кртинић

Штампа:

Глас Славоније д.д. Осиек
Улица Хрватске Републике 20

Адреса редакције:

Еугена Кватерника 1, Вуковар
Тел: 032/416-667
Факс: 032/422-755

Имејл: mediji@zvo.hr

Веб: www.zvo.hr

Излази сваких 14 дана

Тираж: 7000

Насловна страна: ВИДОВДАНСКО
САБРАЊЕ У БОБОТИ

Лист суфинансирају:

Савет за националне мањине Владе
Републике Хрватске

ВЕЛИКАНИ СРПСКОГ СПОРТА (20)

МИЛОВАН ЈАКШИЋ (1909-1953)

Да голмани нису само најбољи другари фудбалера, како је то духовито речено у Бјелогрићевом филму „Монтевидео Бог те видео!“ показао је и доказао чувени голман репрезентације Краљевине Југославије Милован Јакшић који је у пуном сјају заблестао на првом првенству света одржаном у Уругвају 1930. године.

Рођен је 21. септембра 1909. у Колашину у Црној Гори. Рано се преселио у Београд где је започео своју импресивну спортску причу. Највећи део клупске каријере провео је у београдском СК Соко (касније преименованом у БАСК), за који је одиграо око 500 службених утакмица. Иако је био релативно низак за голмана (176 цм), красили су га невероватни рефлекс, храброст у истрчавањима и еластичност због које су га навијачи обожавали.

Поред 17 утакмица за градску селекцију Београда, чувао је мрежу репрезентације Југославије на девет утакмица. Дебитовао је 13. априла 1930. у пријатељском сусрету против Бугарске (6-1) у Београду, а од националног тима се опростио 2. септембра 1934. на пријатељској утакмици против Чехословачке (1-3) у Прагу.

Врхунац његове играчке каријере догодио се у Уругвају 1930. године. На историјској утакмици против моћног Бразила, коју је репрезентација Краљевине Југославије добила резултатом 2:1, Јакшић је чинио чуда на голу. Зауоставао је незауостаиве ударце бразилских нападача, а одушевљени јужноамерички новинари дали су му надимак који ће га пратити до краја живота - „El Grande Милован“. Југославија је на том првенству

остварила историјски успех поделивши треће место.

Након Монтевидеа, Јакшић је постао један од ретких играча који су остварили инострани ангажман, бранећи током сезоне 1934/1935. за чешку Славију из Прага. Повратак из Чехословачке донео је и

једну за овај наш простор занимљиву, а у општим енциклопедијама често прећутану епизоду - његов прелазак у фабрички клуб С.К. „Бата“ Борово током 1936. године, где је провео део сезоне пре коначног повратка у београдски БАСК. О његовом боравку у Борову писани траг остао је захваљујући фабричком листу Борово.

Његов лик и спортска постигнућа поново су оживљени за млађе генерације у популарном филму „Монтевидео, Бог те видео!“, где је његов лик верно и са много симпатија утеловио глумац Андрија Кузмановић, подсећајући модерну јавност на дане када је El Grande Милован владао светским фудбалским теренима. Због боје дреса у ком је волео да брани и сјајних одбрана које је тада показао Уругвајци су му дали надимак „црвени ђаво“, а и једна од улица Монтевидеа понела је назив „Ел гранде Милован“.

Након играчке каријере, Јакшић је остао дубоко у спорту. Упамћен је по свом патриотизму и угледу који је стекао широм света. Основао је и годинама успешно водио Савез фудбалских тренера Југославије. Свуда је био поштован, што је потврђено и после његове изненадне смрти, у Каиру 25. децембра 1953. године, за време гостовања Црвене звезде, чији је био технички руководилац, и чијем је оснивању 1945. наводно и „кумовао“. Преминуо је од срчаног удара, а имао је само 44 године. Египатска влада му је одала почаст и ратна морнарица те државе пренела је Јакшине посмртне остатке до југословенских вода, а вест о његовој смрти обишла је свет стигавши чак и до далеког Монтевидеа.

С.Б.

ОДРЖАНИ ТРАДИЦИОНАЛНИ ДАНИ ЗАВИЧАЈА, ФОЛКЛОРА И ОБИЧАЈА КОЈИ СУ ОВЕ ГОДИНЕ ОКУПИЛА 300 УЧЕСНИКА

манифестацију свечано отворио.

- Реч је о једној од нај-ишчекиванијих манифестација током године, што потврђује и одазив људи. Имамо прилику видети да су људи задовољни и срећни, да се такмиче у свим овим традиционалним дисциплинама, да уживају у фолклору, песми и дружењу. На крају је све то употпуњено заједничким ручком. Можемо бити срећни што имамо удружење које организује овакве манифестације у Борову и чува традицију и обичаје - рекао је Баћановић.

У културно-уметничком делу програма учествовали су фолклорна секција ЗУСОП-а, КУД "Бранислав Нушић" из Борова, Мушка певачка група "Наши корени" Српског културног

друштва "Просвјета" подбора Борово, СКУД "Бранко Радичевић" из Даља и КУД "Душан Станковић" из Чечаве.

Међу најуспешнијим такмичарима ове године истакли су се гости из Брода. Са прескочених 2,47 метра, прво место у скоку у даљ освојио је **Драгослав Николић** из Српског спортског удружења "Пријатељи" из Брода. Остваривши резултат од 7,95 метара у дисциплини бацања камена, тешког чак 12 кг најбољи је био Брођанин **Саша Миланковић** док је најбољи у навлачењу штапа био његов суграђанин **Дејан Митрић**.

Своје вештине показали су и најмлађи учесници, као и жене које су се такмичиле у ношењу јаја у кашикама. У зависности од узрасних категорија, најуспешнији су били **Лазар Спасојевић** и **Немања Паљић**, док је у конкуренцији жена прво место освојила **Драгица Рушкић** из Брода. У трчању у врећи најбржи је био **Немања Чалошевић** из Даља.

Мирјана ЦВЕТКОВИЋ

ОЗРЕН И ПОСАВИНА У БОРОВУ

Спортска манифестација која већ 16. годину за редом окупља бројне учеснике, мештане и госте и ове године садржавала је богат програм који је започео надметањем у традиционалним дисциплинама као што су скок у даљ, бацање камена с рамена, навлачење штапа, мали фудбал, балота те дечје игре. На спортским теренима „Озрен“ на Савуљи Завичајно удружење Срба Озрена и Посавине од почетка одржавања овог догађаја, организују и низ културних програмских активности којим надопуњују занимљивости дана посвећеног не само народним играма и обичајима, него и културном идентитету Срба тог краја.

Организатори су се потрудили тако да се учесници и посетиоци насмеју, друже и опусте уз целодневни програм који је завршио доделом пехара и диплома те заједничким ручком.

- Ово је седамнаеста година од оснивања нашег удружења, а 16. спортски сусрети које организујемо. Драго ми је

да имамо толико гостију и такмичара. Пресрећан сам и хвала свима који су нам помогли, првенствено нашим волонтерима. У организацију је било укључено преко 60 људи. Припреме су трајале више од месец дана. Хвала свим спонзорима, посебно Општини Борово и Заједничком већу општина Вуковар, поручио је председник ЗУСОП-а **Рајко Лукић**.

Да су дружење, пријатељство и изузетно домаћинско гостопримство само неки од главних разлога ових спортских сусрета потврдили су многи учесници који годинама долазе у Борово. Након спортског дела програма уследио је културно-уметнички садржај у којем су наступили фолклораши, певачке групе и културно-уметничка друштва из Борова, Даља и Чечаве. У традиционалним песмама и играма уживали су и стари и млади, што је ову манифестацију додатно оснажило. А то је потврдио и начелник Општине Борово **Зоран Баћановић** који је

Следећи 401. број Извора излази у среду 8. јула 2026.

Нову Хронику Славоније, Барање и западног Срема гледајте у петак 3. јула на РТРС плус у 17:50, у суботу 4. јула на РТС-сат у 12:30 и у понедељак 6. јула на РТВ 1 у 15:25.